

Кудрявицька А.М.,
к.с-г.н., доцент кафедри загальної екології та безпеки життєдіяльності
Національного університету біоресурсів і природокористування України, м. Київ.
Закатей Ю.В.,
студентка 2 курсу педагогічного факультету
Національного університету біоресурсів і природокористування України, м. Київ.

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИРОЩУВАННЯ ВИСОКОПРОДУКТИВНОГО І ЯКІСНОГО ВРОЖАЮ ОЗИМОЇ ПШЕНИЦІ, ЯК ЕКОЛОГІЧНОГО ФАКТОРУ

Озима пшениця — основна продовольча культура України. Державним завданням в галузі рослинництва є забезпечення високопродуктивних, стабільних врожаїв цієї культури. Одним із важливих факторів забезпечення стійкості роботи галузі рослинництва в звичайних умовах господарювання, а також в умовах надзвичайних ситуацій є впровадження прогресивних технологій вирощування озимої пшениці з метою отримання високих врожаїв з відмінною якістю зерна.

Основною метою даних досліджень було вивчення впливу позакореневого підживлення Кристалом особливим в дозі 1 кг/га та азотними добривами в дозі N_{45} , N_{30} (аміачною селітрою) на лучно-чорноземному грубопилувато-легкосуглинковому ґрунті на врожай і якість зерна районованого сорту озимої пшениці „Миронівська-61”. Дослідження проводились в зерно-буряковій сівозміні в умовах Північного Лісостепу України, ВП НУБіП України «Агрономічна дослідна станція» с. Пшеничне, Васильківського району Київської області. Дослідження проводились в трьохкратній повторності на таких варіантах: контроль, контроль + вода, N_{45} , N_{45+} кристалон на початку фази виходу в трубку, N_{45+} кристалон на початку фази виходу в трубку + кристалон у фазі колосіння, N_{45+} N_{30} , N_{45+} N_{30} + кристалон на початку фази виходу в трубку, N_{45+} N_{30} + кристалон на початку фази виходу в трубку + кристалон у фазі колосіння.

Результатами досліджень встановлено, що найбільша врожайність озимої пшениці сорту „Миронівська-61” відмічена на варіанті N_{45+} N_{30} + кристалон на початку фази виходу в трубку + кристалон у фазі колосіння, яка становила -55,1 ц/га, з відповідно найбільшим приростом до контролю, який становив - 23,9 ц/га. Для підвищення урожайності зерна озимої пшениці необхідне проведення позакореневого підживлення N_{45+} N_{30} (аміачною селітрою) та Кристалом особливим в дозі 2 кг/га на початку фази виходу в трубку. Вміст білку і „сирої” клейковини, які містяться в зерні озимої пшениці є основними показниками якості отриманого врожаю. Найвищий вміст білку та „сирої” клейковини в зерні озимої пшениці сорту „Миронівська-61” відмічений на варіанті N_{45+} N_{30} + кристалон на початку фази виходу в трубку + кристалон у фазі колосіння, який становив відповідно -13,9% і 28,6%, з відповідно високими показниками збору білка і клейковини - 7,6 ц/га і 15,7 ц/га.

Для підвищення якості зерна районованого сорту озимої пшениці „Миронівська-61” доцільно проводити позакореневе підживлення Кристалом особливим (доза 1 кг/га) сумісно з азотними добривами в дозі N_{45} , N_{30} у фазі колосіння. Це призводить до підвищення кількості продуктивних стебел, більш кращої виповненості зерна і колоса, сприяє підвищенню натурі зерна, кількості „сирої” клейковини та її якості.